

Mötesanteckning SRO

Politiskt samrådsorgan mellan VästKom och Västra Götalandsregionen

För Västra Götalands fyra kommunalförbund (VGK)	För Västra Götalandsregionen (VGR)
Politiker	Politiker
Axel Josefsson (M), Göteborgsregionen, vice ordförande	Johnny Magnusson (M) ordf. Regionstyrelsen, ordförande
Nina Miskovsky (M), Göteborgsregionen	Helene Eliasson (S) vice ordf. Regionstyrelsen
Katarina Jonsson (M), Skaraborg	Pär Lundquist (L) ordf. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen (HSS)
Ulf Olsson (S), Boråsregionen	Madeleine Jonsson (MP) förste vice ordf. HSS
Martin Carling (C), Fyrbodals	Kerstin Brunnström (S) andra vice ordf. HSS
Anna-Karin Skatt (S), Skaraborg	
Bengt Hilmersson (C), Boråsregionen	
Lena Hult (S), Fyrbodals	
Tjänstepersoner	Tjänstepersoner
Helena Söderbäck, tillförordnad direktör VästKom	Kaarina Sundelin, tillförordnad hälso- och sjukvårdsdirektör
Anneli Assmundson Bjerde, beredning VästKom	Ann-Katrin Schutz, strateg, beredning
Lena Holmlund, Göteborgsregionen	Johanna Karlsson Deucher, sekreterare
Anna Lärk Ståhlberg, Fyrbodals	Josefin Lantz, kommunikatör Vårdsamverkan
Magnus Haggren, Boråsregionen	
Kristoffer Svensson, Skaraborg	

Datum: 28 april 2022

Tid: 13:00-15:00

Mötesform: Teamsmöte

Inbjudna: Per Albertsson, VGR, Catharina Sundström, Västkom, Ulrika Söderlund, VGR, Anna Simonsson, VGR, Amanda Gumpert och Jonas Lundberg, Lumell Associates, Emma Övelius, Lumell Associates, Adam Krantz, Västkom.

Dagordning

1. Mötets öppnande

Närvaro/upprop

Frånvarande: Nina Miskovsky, Katarina Jonsson, Ulf Olsson, Martin Carling, Johnny Magnusson, Madeleine Jonsson, Kerstin Brunnström. Jonas Lundberg från Lumell Associates och Ulrika Söderlund från VGR har meddelat förhinder.

Jeanette Lämmel har avslutat sin tjänst som förbundsdirektör för Fyrbodals kommunalförbund. Anna Lärk Ståhlberg, teamchef på förbundet, har utsetts till

tillförordnad direktör till dess att en ny ordinarie förbundsdirektör är utsedd. På dagens möte ersätts hon av socialstrateg Karin Engström.

Dagens möte öppnas av vice ordförande Axel Josefsson och vid ärende fyra tar Helen Elisson över som dagens mötesordförande.

Övriga frågor

Helena Söderbäck och Västkom's arbetsutskott önskar diskutera processen kring hälso- och sjukvårdsavtalet. Diskussionen om hälso- och sjukvårdsavtalet tar vid sist på mötet med utgången att fortsätta ha en öppen dialog med kommunerna via kommunalförbunden.

2. Godkännande av dagens agenda

Dagens agenda godkänns med komplettering av fråga från Helena Söderbäck, Västkom.

3. Föregående mötesanteckning

Inga synpunkter på mötesanteckningen från förra mötet.

4. Lägesrapport om Ukraina

Information

Föredragande: Per Albertsson, VGR.

I Sverige har vi sett en minskning av flyktingströmmen. I mitten av mars kom cirka 9000 människor varje vecka och nu är det mellan 1200-1500. Det är mestadels kvinnor och barn och den stora majoriteten är unga. Av dessa är 22 procent av barnen i skolåldern. Nästan alla är friska men det finns sjukdomar som behöver uppmärksammas, vissa barnsjukdomar är vanligare och även rabies. Av de som kommer är ungefär 35 procent vaccinerade mot Covid-19.

Gällande erbjuden sjukvård till barn och vuxna är det samma vård som till våra egna medborgare, inklusive tandvård. För vuxna gäller vård som inte kan anstå inklusive mödrahälsovård. Inom tandvården har vi sett en ökad belastning men inte inom övrig sjukvård. Just nu är det fokus på hälsoundersökningar och vårt mål är att de som kommer ska få en hälsoundersökning inom två månader efter fastställt boende. Vi ser också ett behov av att informera om hur svensk sjukvård fungerar. EU har bett om hjälp med vårdplatser och Sahlgrenska Universitetssjukhuset kommer hjälpa till att ta emot patienter. I närtid är det tre patienter som är aktuella.

Belastningen är ojämn ute i våra kommuner vad gäller boende, skola och sjukvård. De större kommunerna har en lättare belastning än våra mindre kommuner som får en tydligt ökad belastning men det fungerar än så länge bra.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

5. Återkoppling från Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG)

Information

Föredragande: Helena Söderbäck, VästKom, Kaarina Sundelin, VGR.

Det senaste mötet med VVG hade fokus på dialog inför samverkan under sommaren 2022. Frågeställningen inför mötet var att få en kort lägesrapport från våra samverkansområden om vilka utmaningar man står inför och vilka lärdomar och lösningar man har med sig från förra året. Syftet med dialogen var ett lärande över gränserna och det blev ett bra samtal. Bland annat nämndes att det är viktigt med dialog och täta möten för att hålla varandra uppdaterade, gärna 1-2 gånger i veckan. Man diskuterade även bemanningsproblematiken och i samband med detta, utbildning i samverkan till våra sommarvikarier. Det kommer bli en tuff sommar även detta år och diskussionen fortsätter vid nästa möte.

I arbetet framåt kommer VVG arbeta med att säkerställa att information och kunskap om stärkt läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården sprids ordentligt. Vid nästa möte kommer ett avsnitt att handla om vårdval vårdcentral med fokus på våra sköra äldre. Mer information finns i [mötesanteckning 2022-04-06](#) från VVG.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

6. Förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i

Västra Götaland

Ställningstagande

Föredragande: Catharina Sundström, Västkom.

Inriktningsdokumentet ligger till grund för lokala avtal och överenskommelser. I Västra Götaland finns ett inriktningsdokument för länets ungdomsmottagningar. Inriktningsdokumentet är gemensamt för Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner och ligger till grund för lokala avtal och överenskommelser om ungdomsmottagningarna.

Befintligt inriktningsdokument gäller under perioden 2018–2022 och framtagande av uppdragshandling för utvärdering och revidering av inriktningsdokumentet är påbörjat och är planerat att tas upp i SRO under juni 2022. Ett nytt samverkansavtal kommer dock inte hinna antas innan nuvarande inriktningsdokument går ut. För att inte få något glapp och för att lokala avtal för ungdomsmottagningar ska kunna förlängas behöver nuvarande inriktningsdokument förlängas.

Inriktningsdokumentet föreslås förlängas tills ett nytt samverkansavtal är framtaget, dock längst till och med 2024. Framöver kommer inriktningsdokument att heta samarbetsavtal.

Ställningstagande: SRO ställer sig bakom förslaget till förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland till och med dess ett nytt samverkansavtal är framtaget, dock längst till och med 2024.

7. Fördelning av länsgemensamma medel för ungdomsmottagningarna 2022

Ställningstagande

Föredragande: Anna Simonsson, VGR, Catharina Sundström, Västkom.

I överenskommelsen om psykisk hälsa och suicidprevention mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner riktas år 2022 totalt 150 000 000 kr till ungdomsmottagningarna. För Västra Götalands del handlar det om cirka 25 000 000 kr. För de medel som fördelas till länsgemensam nivå ska vi besluta om fördelning samt vilken huvudman det är som ska rekvirera medlen. Tidigare har dessa rekvirerats av Västra Götalandsregionen och regionen föreslås rekvirera medlen även år 2022. Förslaget är framtaget av partsgemensam grupp för ungdomsmottagningarna.

Ställningstagande:

- SRO ställer sig bakom förslaget till fördelning av länsgemensamma medel för ungdomsmottagningarna 2022.
- SRO ställer sig bakom förslaget att de länsgemensamma medlen rekvireras av Västra Götalandsregionen 2022.

8. Fördjupad analys av arbetet med handlingsplan psykisk hälsa 2018–2021

Information

Föredragande: Amanda Gumpert, Lumell Associates, Catharina Sundström, Västkom, Anna Simonsson, VGR.

Denna rapport har beställts av styrgrupp psykisk hälsa. Rapporten syftar till att identifiera lärdomar från det länsgemensamma arbetet med Handlingsplan psykisk hälsa. I rapporten redovisas observationer inom tre områden:

- Fördelningen av medel
- Organisation, ledning och styrning
- Genomförda aktiviteter och potentiella resultat.

Handlingsplanens utformning

Handlingsplan psykisk hälsa tar utgångspunkt i att samverkan över organisatoriska gränser med människan i centrum är en förutsättning för att möjliggöra en god psykisk hälsa för medborgarna. I handlingsplanen framkommer att delregional vårdssamverkan har ansvar för genomförandet av handlingsplanens mål. Vilka aktiviteter som delregionerna ska genomföra för att nå målen anges inte, utan i stället beskrivs lokala aktiviteter inom vårdssamverkan i genomförandeplaner. Syftet med de delregionala genomförandeplanerna är att möjliggöra anpassningar till geografiska och befolkningsmässiga skillnader som finns i länet. I handlingsplanen beskrivs länsgemensamma aktiviteter inom 9 av 15 mål.

Vad har vi lärt oss från det länsgemensamma arbetet med handlingsplanen?

I nuläget genomförs ett utbrett arbete för att nå handlingsplanens mål. Däremot saknas det i viss utsträckning tydliga kopplingar mellan hur medel fördelas, vilka aktiviteter som genomförs och handlingsplanens mål. Ledningen är väl införstådda med handlingsplanens mål och arbetar för att dessa ska nås. Däremot uppfattas styrningen som otydlig och det saknas i vissa fall kommunikationsvägar för att involvera samtliga relevanta parter. Andra exempel:

- Arbetet med handlingsplanen upplevs ha lyft frågan om psykisk hälsa och resulterat i ökad samverkan men resultatet för invånaren är svårt att uppskatta.
- Samtliga vårdssamverkansområden har arbetat med att öka brukardelaktigheten.
- Styrgruppen ses som värdefull av dess medlemmar men utomstående ser utvecklingsområden.
- Handlingsplanen har till viss del styrt arbetet med psykisk hälsa men andra faktorer har också påverkat prioriteringar och val av aktiviteter.
- Det finns en tendens att i första hand genomföra utbildningar.
- Vårdssamverkans organisatoriska uppbyggnad skiljer sig åt och påverkar hur man kan arbeta med handlingsplanen.
- Synen på styrningen och den organisatoriska strukturen i arbetet med handlingsplanen varierar.

Så kan arbetet stärkas framöver

Utifrån analysen har möjliga vägar för att stärka det länsgemensamma arbetet framåt identifierats. Här är några exempel:

- Ta fram preliminära planer årligen för nyttjande av eventuella medel. Trots att beslut om medelstildelning sker relativt sent på året är det möjligt att utifrån överenskommelserna planera för användning av medel.
- Västkom och VGR behöver stötta vårdsamverkan i att implementera lyckade arbeten inom handlingsplan psykisk hälsa i ordinarie verksamhet. På så vis säkerställs en långsiktighet där aktiviteter inte är beroende av att tilldelning av stimulansmedel fortgår.
- Håll tät dialog med SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) så att eventuella framtida justeringar av handlingsplanen ligger i linje med den framtida nationella strategin.
- Säkerställ kommunikationsvägar mellan delregionala processledare och vårdsamverkansområdets representanter i styrgruppen.
- Skapa strukturer för att möjliggöra ett långsiktigt arbete med handlingsplanen, trots omsättning av personal.

Arbetet med nästa handlingsplan

För att nå det önskade läget bör utformningen av en ny handlingsplan vägledas av en tydlig verksamhetslogik. Arbetet med handlingsplanen bör utgå från de slutmål som man vill uppnå och utifrån dessa bör det finnas en tydlig koppling mellan resurser, aktiviteter och resultat. För att möjliggöra goda förutsättningar för arbetet är det viktigt att säkerställa en samsyn där samtliga involverade parter är överens om vad som ska uppnås och möjliga vägar att nå dit.

Kommentarer från SRO

- Styrning ska utgå från individen men jag ser inte det i analysen?
Svar: I denna analys gjorde vi inte några invånarintervjuer men rapportens målområden är tagna med stort mått av medborgarinvolvering. Denna rapport är verksamhetsfokuserad.
- Det är viktigt med lokal brukarsamverkan och samverkan mellan skolhälsovården och barn- och ungdomspsykiatri.
- Se över samverkansadministrationen så att det inte blir överadministration.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

9. Förlängning av läns gemensam handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024

Ställningstagande

*Föredragande: Anna Simonsson, VGR, Catharina Sundström, Västkom.***Bakgrund**

Sedan år 2016 finns en strukturerad samverkan mellan huvudmännen kring frågor rörande psykisk hälsa på länsövergripande nivå. Detta har varit ett krav och en förutsättning för de statsbidrag som lämnats. År 2017 fattade huvudmännen beslut om en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa för åren 2018–2020.

Handlingsplanen togs fram i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, de 49 kommunerna samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Västra Götaland och Göteborg inom ramen för vårdsamverkan. År 2019 gjordes en fördjupad analys som gav stöd för ett fortsatt arbete och handlingsplanen förlängdes därefter till och med år 2022, med tankar om att en reviderad plan skulle tas fram och börja gälla från och med 2023.

Ny långsiktig, nationell strategi och handlingsplan för psykisk hälsa från år 2025

I juli 2020 gav regeringen Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram underlag för en ny nationell strategi kring psykisk hälsa. Senast 1 september 2023 ska myndigheterna presentera sitt förslag till en ny nationell strategi och en ny nationell handlingsplan för psykisk hälsa. Handlingsplanen föreslås bli gällande för 5–10 år och den ska också innehålla mål och indikatorer. När de nya nationella dokumenten kan komma att bli gällande går inte att säkert säga i nuläget men Regeringskansliet menar att en rimlig uppskattning är att det finns en ny nationell strategi och handlingsplan för psykisk hälsa från och med år 2025.

Styrgrupp psykisk hälsa har hanterat informationen och anser att vi bör synkronisera vårt arbete och vår läns gemensamma handlingsplan med den nationella processen.

Styrgrupp psykisk hälsa föreslår en förlängning av nuvarande läns gemensamma handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024. Handlingsplanen omfattar totalt perioden 2018–2024.

Ställningstagande: SRO ställer sig bakom förlängning av läns gemensam handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024 samt överlämnar handlingsplanen till huvudmännen för beslut.

10. Förslag till samverkansavtal digitala hjälpmedel

Ställningstagande

Föredragande: Emma Övelius, Lumell Associates, Adam Krantz, Västkom.

Brett stöd för samverkan inom välfärdsteknik

Utredningen Välfärdsteknik i samverkan pågick mellan mars – december 2021.

Resultaten från utredningen visar att invånarna får en mer jämlik tillgång till digitala hjälpmedel inom vård och socialtjänst om regionen och kommunerna kan samarbeta kring att tillhandahålla digitala hjälpmedel. Vidare framkommer av utredningen att det finns en samsyn kring att en sådan samverkan kan ge bättre användning av de gemensamma resurserna, exempelvis kopplat till upphandling, logistik och support. Det finns också ett brett stöd i regionen och bland kommunerna för den principiella modellen för hur en sådan samverkan ska fungera.

Baserat på utredningen Välfärdsteknik i samverkan utvecklades ett förslag på samverkansavtal för digitala hjälpmedel som varit ute på remiss till Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland under perioden 19 januari – 18 april 2022. Remissvaren visade att huvudmännen var positiva till att etablera en utökad samverkan i linje med det föreslagna avtalet och det finns stora fördelar.

Exempel på medskick från remissvaren:

- Utreda och beakta frågor kring datahantering och IT-säkerhet.
- Önskemål om en bred politisk förankring i nämnder.
- Säkerställa att fördelningen av kostnadsansvaret blir tydligt.
- Förslag på språkliga ändringar i avtalet.

Nästa steg i processen

Vi kommer att svara alla instanser som skickat remissvar. Om det är många kommuner som säger nej till avtalet behöver vi avbryta, om det är ett fåtal skalar vi ner samarbetet och utrullningstakten. Kraften ligger dock i att alla är med.

Ställningstagande: SRO ställer sig bakom förslag till samverkansavtal digitala hjälpmedel och rekommenderar respektive huvudman att besluta i enlighet med förslaget.

11. Mötet med SRO den 30 juni klockan 13.00-15.00 - digitalt eller på plats?

Information

Föredragande: Axel Josefsson, vice ordförande.

Mötessekreterare frågar om man vill ha det sista mötet innan sommaren digitalt eller på plats. Förslag och beslut om att mötet hålls digitalt.